

УДК 336.711(477)

А.Федорова,
магістрант групи ПТБ -16-1мд.
Запорізької державної інженерної академії
e-mail: fedorova22@meta.ua

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З СВІТОВИМ БАНКОМ

Одним із основних кредиторів України сьогодні являється Світовий Банк, що надає допомогу з метою розвитку. Банк розробляє стратегії допомоги для кожної зі своїх країн-клієнтів у співробітництві з різними державними та неурядовими організаціями. Представництва Банку в різних країнах світу займаються реалізацією його програм, підтримують зв'язок з урядом і цивільним суспільством і сприяють більше глибокому розумінню проблем розвитку.

Світовий банк це група споріднених організацій, тому часто згадують про групу Світового банку. До неї входять: Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародний банк реконструкції та розвитку (саме його інколи називають скорочено Світовим банком), Міжнародна фінансова корпорація, Міжнародний центр урегулювання інвестиційних конфліктів, Багатостороння агенція гарантування інвестицій, а також [2].

Всі організації Світового банку тісно пов'язані єдністю цілей: сприяння стабільному економічному зростанню країн-членів, допомога в реконструкції господарства країн, що розвиваються, заохочення розвитку приватного сектора, заохочення іноземного інвестування [4, с. 13]

Група Світового банку утворена 27 грудня 1945 року з метою надання фінансової і технічної допомоги країнам, що розвиваються. Світовий банк представляє собою акціонерне товариство, акціонерами якого є 186 країн-членів. Україна набула членства у Групі Світового банку у 1992 році відповідно до Закону України від 3 червня 1992 р. №2402-ХІІ. Україна, як учасник-акціонер Світового банку, має 0,77% акцій (908 акцій основного капіталу)[3]. Україна стала 167-м членом Світового банку. Україна є членом усіх п'яти структур Групи Світового банку. Основним документом, на якому базується співпраця України з членами Групи Світового Банку, є Стратегія партнерства [5].

Однією з цілей Світового банку є заохочення інвестування країн-членів в інші країни, особливо в такі, що розвиваються.

Нова СПУ передбачає перехід від інтенсивної, проте безсистемної співпраці Світового банку з організаціями громадянського суспільства (ОГС), до інституціоналізованого партнерства, тісніше пов'язаного з найважливішими програмами СПУ.

На сьогодні співробітництво України з Світовим банком здійснюється в рамках прийнятої банком у грудні 2007 року Стратегії партнерства з Україною на період 2012-2016 рр. Стратегія партнерства має на меті сприяти сталому економічному зростанню та посиленню конкурентоспроможності України, реформуванню державних фінансів та державного управління, а також поліпшенню державних послуг в сфері охорони здоров'я та освіти.

Допомога Україні за СПУ на 2012–2016 рр. сконцентрована у двох напрямках:

- 1) поліпшення державних послуг та системи державних фінансів;
- 2) підвищення ефективності політики та рівня конкурентоспроможності.

Економічна і фінансова допомога Банку зосереджена на сприянні Україні у проведенні економічних реформ, стабілізації її економіки, поліпшенні стану платіжного балансу. Також, Банк сприяє збереженню та розвитку систем соціального захисту. На поточний момент продовжується послідовна спільна робота над покращенням стану проектного портфеля

Банку в Україні та, відповідно, підвищенням ефективності використання кредитних ресурсів Банку.

За роки співробітництва Світовий банк затвердив для України 50 позик загальним обсягом 10,1 млрд. дол. США, з яких отримано 7,4 млрд. дол. США. Значна доля цих коштів, була позиками на структурні перетворення та реформування фінансового сектора і подальший розвиток банківської системи. Динаміка зобов'язань на фінансовий рік мають наступну динаміку (рис.1).

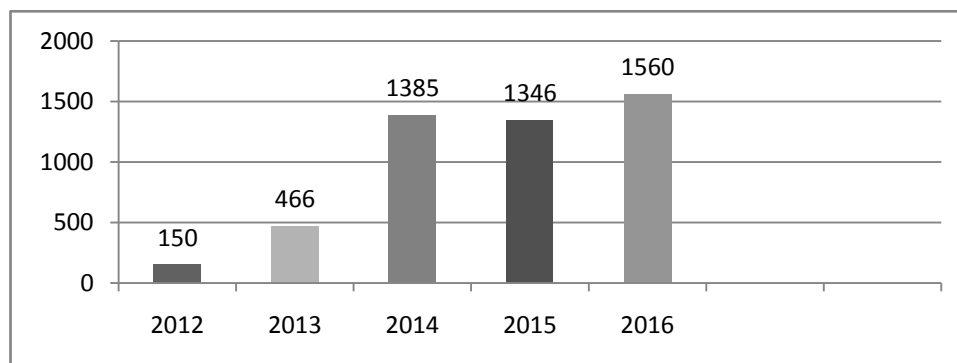

Рисунок 1 – Зобов'язання України, включаючи зобов'язання МБРР і МАР (млн. дол. США) [5]

Єдиним фінансовим збором є разова комісія у розмірі 0,25% від суми позики (27 вересня 2007 року Радою Виконавчих директорів скасовано сплату комісії за резервування, яка складала 0,25% від невибраної суми позики). Для України середній строк погашення позик зростає з 11,25 до 18 років, тобто на 60%, а максимальний строк погашення позик – з 25 до 30 років. На сьогодні Світовим банком в Україні продовжується реалізація 9 інвестиційних проектів, на реалізацію яких виділено 12 позик на загальну суму 1 681,6 млн. дол. США, з яких вибрано 783,9 млн. дол. США, або 29,3%.

Позики Світового Банку для України вигідніші, ніж позики з інших джерел, оскільки умови надання ним кредиту більш сприятливі. За класифікацією Світового Банку Україна належить до III категорії країн (рівень доходів нижче середнього), тому термін погашення кредитів продовжується до 20 років з пільговим періодом 5 років. Відсотки за кредит сплачуються за плаваючою ставкою і становлять близько 6,5% річних.

Світовий банк співпрацює в сфері підвищення міжнародної конкурентоспроможності України, фінансуючи заходи на покращення такої ключової інфраструктури як енергетика і транспорт, надаючи консультації з питань політики, спрямованої на поліпшення в Україні ділового клімату, сприяння інноваціям та впровадженню нових технологій і забезпечення достатньої пропозиції кваліфікованої робочої сили [1, с.7].

Присутність Світового банку в будь-якій країні обов'язково супроводжується вивченням її економіки, системи управління і контактами з потенційними позичальниками – «господарями» і «управлінцями», тобто керівниками держави. Самий факт його присутності в країні означає здійснення в ній ринкових реформ

Світовий банк готовий надавати Україні подальшу фінансову допомогу у впровадженні реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією, захист найбільш вразливих верств населення, стабілізацію банківського сектору, реструктуризацію газового сектору та створення сприятливих умов для ведення бізнесу. У співпраці України та Світового банку також є певні проблеми. У другій половині 2012 р. та аж до революції в лютому 2014 р. Світовий банк практично призупинив фінансування нових проектів в Україні та заявив, що розчарований результатами співпраці з українським Урядом, і, щоб пом'якшити майбутні ризики, ухвалив рішення наступні чотири роки видавати позики строго «каліброваним» методом.

Наразі Банк продовжує підтримувати державний сектор України для більш ефективного і прозорого використання бюджетних ресурсів з одночасним покращенням послуг для українських громадян.

Отже, співробітництво з міжнародними фінансово-кредитними організаціями є досить важливим для України, яка вирішує завдання не тільки інтеграції у світову економіку, а й зміцнення економічної безпеки. Без проведення програми економічних перетворень фінансова підтримка з офіційних джерел не має сенсу, бо в цьому разі позичкові кошти використовуватимуться на фінансування тільки поточних проблем платіжного балансу, які без реформування економіки знову нагромаджуватимуться і перетворюватимуться у додатковий тягар.

Список використаних джерел

1. Головач К. Світовий банк готовий надати фінансову допомогу Україні для підвищення безпеки дорожнього руху / К. Головач // «Дзеркало тижня». – 2011. – №21. – С. 7
2. Інформаційна довідка щодо співробітництва України з Світовим банком [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/mizhnarodne-spivrobitnictvo/svitovij-bank3>.
3. Кудряшов В. П. Фінанси : навч. посіб. / В. П. Кудряшов. – Херсон : Олді-плюс, 2002. – 352 с.
4. Потапін Ю. Світовий банк лобіює в Україні інтереси закордонних товаровиробників / Ю. Потапін // ВІСН. – 2009. – №5. – С. 13-14.
5. Світовий банк – Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.